

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ АДАПТАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Складні трансформаційні процеси економіки України, які супроводжується мінливістю як зовнішнього, так і внутрішнього середовища функціонування підприємств, вимагають від суб'єктів господарювання формування адекватної системи адаптаційного менеджменту, яка дозволить їм швидко пристосовуватися до зовнішніх змін та забезпечити подальший розвиток.

Адаптація повинна здійснюватися таким чином, щоб всі зміни, які відбуваються у господарчо-фінансовій діяльності підприємства, дозволяли в динамічних ринкових умовах зберегти та підвищити рентабельність, забезпечити стабільність і розвиток у відповідності до інтересів власників і злагодженими з ними інтересами працівників. Для досягнення цієї мети підприємство повинно сформувати систему адаптаційного менеджменту, під якою розуміються організаційно-економічні й управлінські відносини у господарчо-фінансовій діяльності, що виникають з приводу досягнення динамічної рівноваги між параметрами конкурентного зовнішнього середовища та внутрішнього середовища підприємства.

Формування системи адаптаційного менеджменту підприємства повинне бути спрямоване на досягнення трьох основних цілей: забезпечення виживання, стабільного положення на ринку, стійкого розвитку й ефективного функціонування підприємства в довгостроковій перспективі.

Слід зазначити, що система адаптаційного менеджменту не може існувати відокремлено від загальної системи менеджменту підприємства, а повинна гармонійно її доповнювати. Відповідно, функції адаптаційного менеджменту повинні бути вбудовані в загальні функції менеджменту підприємства:

1. Функція планування. В розрізі даної функції адаптаційний менеджмент повинен зосередитися на: визначенні цілей і завдань адаптації; розробці стратегії адаптації підприємства; визначенні необхідних ресурсів і напрямів їх розподілу відповідно до цілей і задач адаптації; доведенні планів адаптації до виконавців і відповідальних за їх реалізацію.

2. Організаційна функція. Виконуючи дану функцію адаптаційний менеджмент повинен обґрунтувати та впровадити: зміни організаційної структури управління; заходи щодо забезпечення

необхідними ресурсами здійснення процесу адаптації; розподіл відповідальності та делегування повноважень, а також створити сприятливі умови для виконання завдань адаптації та встановлення взаємозв'язків між окремими видами заходів щодо адаптації.

3. Функція регулювання. У розрізі даної функції адаптаційний менеджмент повинен здійснювати регулювання: техніко-технологічного базису; балансу фінансових параметрів діяльності; стилю керівництва; спрямованості внутрішніх комунікацій.

4. Функція аналізу та обліку. Дана функція з позиції адаптаційного менеджменту повинна включати: перспективний та оперативний фінансовий, управлінський і інвестиційний аналіз; аналіз інформації про стан чинників зовнішнього середовища; аналіз ризиків, пов'язаних з адаптацією; облік та аналіз виконання локальних задач.

5. Функція мотивації. Основним завданням адаптаційного менеджменту щодо виконання даної функції є розробка механізму економічного та морального стимулювання працівників за виконання локальних задач адаптації.

6. Функція контролю. Виконуючи дану функцію адаптаційний менеджмент повинен: здійснювати заходи щодо контролю, нагляду та перевірки виконання локальних завдань адаптації відповідно до затвердженого плану; проводити оцінку економічних наслідків ухвалених адаптаційних рішень та здійснювати заходи по корегуванню істотних відхилень від плану адаптації підприємства.

Виконуючи наведені функції адаптаційний менеджмент надає можливість підприємству на підставі ухвалення адаптаційних рішень адекватно й ефективно пристосовуватися до зовнішнього середовища та забезпечувати свій стійкий розвиток.

Ефективна система адаптаційного менеджменту повинна забезпечити стабільність і розвиток підприємства завдяки генерації наступних чинників: висока мобільність кадрів в освоєнні нових видів діяльності; мобільність і гнучкість в процесі переходу до радикальних новацій; здатність до зміни технологічної спрямованості підприємства; вміння формувати потреби ринку (попит) виходячи зі своїх можливостей; конкурентоспроможність продукції; створення колективу, що працює над іміджем підприємства; вміння працювати з клієнтами; визнання маркетингу як інтегруючої функції підприємства; загальна мобільність внутрішнього середовища підприємства.

Таким чином, формування адаптаційного менеджменту підприємства дозволяє корегувати бізнес-процеси в умовах зміни параметрів зовнішнього середовища та забезпечувати конкурентоспроможність господарюючого суб'єкта.